

ДІЛО

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Битва на східнім фронті.

ЗВІДМОЛЕНСЦІ К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 13. липня.

В Румунії і в області фронту війск архікі. Йосифа оживлені звідна діяльність ворога. На становищі Лімниці відперто кілька російських майданів. На Водіні звідна діяльність наших відділів викликала місцями житі сутінки.

ВІДЕНЬ. (Тб.) З пресовою кватирою 13. липня вечіром. На південні від Калуша в'джила діяльність російської артилерії.

ЗВІДМОЛЕНСЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 13 липня.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт кн. Ліспольда: Над Дніпрою, під Сморгонем і над Шарою боєва діяльність була значна. Також из захід від Лудка відіжали хвилями наслідком наших звідних наступів.

На південні від Дністра в кількох місцях ліїв над Лімницею зловлено російські наступи.

На фронті архікі. Йосифа обсягу групи Макензена неприятельські звідні відіжали посувалися кілька разів по сильний огні проти наших становищ. Всюди їх відіжали.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт кн. Рупрехта: На фронті у Фландрії і в Артезії була в кількох відтінках огнева боротьба сильна. Неприятельський наступ на схід від Nieuport і південний схід від Іпери, від Іліт і на південні від Скарри відіжали.

Група війск німецького наступника крестола: Знову боєва діяльність артилерії була в західній Шампані дуже значно збільшена. Також на лівій березі Мози огонь дійшов від вечір до великої нагальності. На торбу 304 наші відіжали в мужнім наступі здобули змов рози, відіниски неприятелем в д. Б. линя. Залогу частю знесено, частю подонено й приведено до нашої дії. Становища, здобуті мами в бою д. 28. мая на ширині 4 км, разом з обсягом перед ними, з тим самим знову в наших руках. Мимо занятої опору звідний наступ від Rivalzу приніс нам віск в полонених і в'язні.

Група війск князя Альбрехта: Поконене не змінилося.

БЕРЛІН (Тб.). 13. липня вечіром. На сході збільшена огнева діяльність між Золотою Ліпою і Нарвікою. На південні від Дімстра серед малих сутінок на південні від Калуша положене не змінилося.

БЕРЛІН (Вольф). На російському фронті не приятель тільки малими відіжалими рухами ся в експресії Калуша. Вечіром трібував ворог на місці різних наступів, які цілковито відіжали. В околиці Красна Петринка збільшена діяльність ворожої піхоти і кавалерії. Над Ліницею спокій. На схід від Тенерова Розані трібували коло Блудника частинного наступу, який не повівся на насіннім огні в середній віддалі. — В горах тільки по обох сторонах Татарського просинку місцями значний вітровійський огонь.

Виходить щоденник рано крім понеділків.

РЕДАЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 10, II. пов.

Кonto почт. 1661. 26.726.

Адреса тел. "Діло" — Львів.

Число телефону 261.

Рукописів редакція не збергає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро Угорщині:

місячно 3-60 K.

четвертично 10- .

піврічно 20- .

шілорічно 40- .

у Львові (без доставки):

місячно 3- K.

четвертично 9- .

піврічно 18- .

шілорічно 36- .

За заміну адреси

платити/ся 50 c.

Ціна оголошень:

Стішка п'ятіткова, двошапкова 40, в надсліді 60, в обсягі 80 с, в редакційній часті 1 K. Повідомлення про п'янчаки і заручини 150. Некрологія стрічка 1 K. Стартів оголошення за окремою умовою. Одна примірник конфіту у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайло.

„Ідемо шляхом горожанської війни“.

Компроміс?

Відень, 10. липня 1917.

Спільне засідання київських російських організацій в українській справі. — Українські заяви.

„Русське Слово“ з 17. н. ст. червня доносить з Києва:

Дні 16. н. ст. червня відбулося у Київі дуже численне „обєднання“ (спільне) засідання громадянських організацій, присвячене українській справі. Засідання скликано для розгляду домагань української звязки, а приводу одержаної відомості, що правительство відкинуло домагання Українців. Засідання занялося українською справою у цілій її ширині. Більшість бесідників вказувала, що правительство поступило зовсім добре, відмовивши ся розглядати справу, яку розглядати мають повноважні тільки Установчі Збори. Тому київські громадянські організації повинні шілою силою свого авторитету підтримати тимчасове правительство. Деякі бесідники думали, що Українці добиваються тільки принципіального призначення їх прав. Між тим в дійсності вони самі відіснують аже ті права, прибігаючи до таких способів, як напр. захват Народного Дому.

Представник військових депутатів капітан Карун домагався рішучо виступити і говорити щиро, відкинувши двошапники, допущені заявово Українців. Українці не довіряють російській демократії — говорив він. — Ми в свою чергу не довірямо Українцям. Українці узвалили явним порядком відбуті заборонений в'їзд. Се не признавані власти!

Начальник міліції Лепарський, цитуючи слова проф. Грушевського, сказаних на українській в'їзді, говорив: Не можна скривати, що існує шляхом горожанської війни. Вже тепер ми спостерігаємо шлях захвату, анархії і з'організованого убийства, котрі явилися наслідком внесення національний пристрастей.

Представник меншевиків Левін вказував, що українські соц. демократи їдуть разом з большевиками, але загострюють не соціальні, а національні питання і займаються демагогією. Українські соц. демократи — говорив Левін — в своїй газеті написали, що Керенський душить свободу. Чи се не демагогія? Се ж політична розпуста!

Представник Ради робітничих депутатів Доротов вказував, що соц. демократи все висловлювалися про проти армії. А сьогодня українські соц. демократи домагаються національної армії. Тримати національну армію — говорив Доротов — се значить звернути багнети на другу національність або самим сидіти на тих багнетах.

Присутні на зборах представники Українців журналісти Ефремів і Ніковський обмежилися до коротких заяв.

Ефремів підчеркнув недостачу спільної мови і неідновідній тон дискусії.

Ніковський заявив, що Українці не домагаються від правительства розвязки справи автономії. Правительство повинно висловити свою думку в сій справі, а також вступити на шлях відмінення автономії. Переходи до сприяння українським військам, Ніковський вказував, що українські відіжали (частини), які прибули на фронт, числом по 200 людей більше, тоді, коли пойдуть, що ідуть на фронт з червоними прaporами, приходять на фронт пустими.

Резолюція київських російських організацій.

„День“ з 17. н. ст. червня доносить з Києва:

Спільне засідання виконавчого комітету громадянських організацій, Ради робітничих депутатів, Ради депутатів війск київського округу

і коаліційного студенства, вислухавши телеграму тимчасового Правительства у відповідь на заяву Української Ради, ухвалило таку резолюцію:

Стоячи зовсім виразно на землі ладу Раді на принципах децентрації і широкій автономії, ми вповні прилучаємося до тимчасового правительства й усією силою свого авторитету готові, підтримати його точку погляду, що до того, що ся справа у зміслі загальних основ автономії, її обему і фактичного змісту може бути розважана тільки Установчими Зборами. А в теперішні часі на нашу думку, може бути мова тільки про приготування справи до Установчих Зборів і про здійснене культурно-національних клічів.

Компроміс?

Відень, 12 липня 1917.

(Тб.) „Balcanic“ доносить, що члени тимчасового правительства російського відбули в Києві конференцію з представниками Центральної Української Ради, щоби сконцентрувати їх до обмеження українських домагань, Президент Ради Грушевський запротестував проти separatistичних планів деяких українських груп і заявив, що рішене проголосити автономію України було ухвалене тільки наслідком відмови тимчасового правительства добровільно признані ту автономію. Поручено комісії виробити предложені в справі автономії. Заява Грушевського викликала в Петрограді велике враження.

Державна Рада.

(Телеграма к. к. Кореспонденційного Бюро).

Відень, 13. липня 1917.

(Тб.) На нинішньому засіданні Палати панів принято в 2 і 3 читанню закон про продовження виборчого періоду членів палати післів.

З черги принято в 2 і 3 читанню закон про повноважність на полі воєнної господарки.

По виборі конституційної комісії з 36 членів засідання замкнено.

На нинішньому засіданні палати післів урядитель міністерства краєвої оборони предложив на письмі відповіль на інтерpellaciю в справі

звільнення від олужби всіх ополченців старших над 50 лт.

У відповіді сказано: Відомо, що найважливіший призначення з 21 липня 1917 зарядив, щоб ополченцім, рожненням в рр. 1865 і 1866 з деякими винятками дати відпустку найпізніше до 30 червня с. р.

Вирано форму відпустки тому, що ополченці, котрі вже стоять в діяльній службі, мають обов'язок служити в загальні ополчення аж до розважання загально-ополченської війни. Вилінває з 8. 4 закону з 20 червня 1866 та взагалі з духа постанов закону, що військове службове відношення, яке сталося з актуальним під час війни, не може перерватися ані під час зміни наслідком осніння певної границі війни. Міститься се в у військових законів, де сказано, що перенесене до резерву по упливі обов'язку служби президійної або військової зв'язку армії не може доконатися в часі мобілізації.

З черги приступила палата до нарад над предложенем про податок від воєнних військ.

По промові референта п. Штайнен-
дера промовляв управитель міністерства скар-
бу Віммер.

По промові міністра заявив п. Вісков-
ський, що предложене не здаволяє чеських
загарбників. — П. Бжабек звернувся проти цього,
що в часі найстрашнішої недостачі у одних
другі опиняються в достатку. Не було ще пра-
вительства, яке ужило би слова „жити“, не го
ворячи вже про слово „жидівська лихва“. Далі
промовляли пп. Колішер, Стапінський,
Функ, Вітик і Айенгут.

По промовах генеральних бесідників Про-
кеша (проти) і Айншпінера приступлено
до подібної розправи. Забирали голос пп.
Лухашевич, Денк, Славічек і Ренер.
По кінцевих виводах справоздавця Штайнен-
дера приступлено до голосування. Принято § 1
разом з внесеним п. Ліхта, яке ждає, щоб
замість вислову „податок від воєнних земель“
ужито слів „воєнний податок“. § 2 принято, § 7
про портфельові акції відкинено. § 15 принято
разом з внесеним п. Модрачка, після якого
з доходу, який не осте в зважку з заводом, ви-
конуваним перед війною, податок має бути під-
вищений о 20 проц. Далі приняла палата за-
кон в 3. читанні.

Справоздавець Гайн не зложив звіт відповідно до
ві дорожніх додатків для всіх державних
функціонарів, робітників і смернітів. Серед його
законів панували великі крики на правах.
Справоздавець висказав націю, що також краї
і громади підуть за приміром держави що до
своїх функціонарів.

Безистанні скликання: Проч з Гайнем! —
Серед безперервних криків припинено без змії
ні внесених комісій.

Ухаду Палати панів про повноважність
для правителства на полях воєнної господарії
відіслано до комісії воєнної господарки з при-
порушенням здати справу завтра о 10 год. перед
полуднем.

Слідуюче засідання завтра о 10 год. перед
полуднем.

„Український кабінет“.

Стокгольм 13. липня.

(Кор. Б.) Тутешній кореспондент „Berliner Tageblatt“ довідується про склад українського
кабінету таке: президент і внутрішній справи:
новістя Винниченко; міністр скарбу: Ту-
тан Баравовський; затримані справи:
проф. літератури Фремів, мініster пожежі:
Тещак, мініster рільництва: публіцист Мартів,
мініster шини: історик Теклюра, мініster
справедливості: адвокат Судовський.

Перед поворотом митрополита Шептицького.

СТОКГОЛЬМ. (Кор. Б.) Митрополит гр. А.
Шептицький задумує урати ся до Риму. Завів
ви в станиславівській дієцезії новий календар.

3) Воєнні роки 1914 і 1915 в одній українській школі.

У сім шпитадії обслугували хори російські
Сестри Червоного Хреста. Одна з них, здається, це
студентка, дочка священика, відносилася до хору
вороною супроти російських священиків. Кілько
разів пояснила я священиків між хорами, а бувало
це дуже рідко, то вона працювала відсвітла ся від
ноги. З Сестрами розмовляла дуже рідко і од-
ного разу розказала, що вона пересвідила два
роки в тюремі за те, що належала до тайного
товариства. Та не всі були так інтелектуальні, як
ото. Одна з них хотіла конча дістати ся до
монастирської класури, а коли Сестри сказали
їй, що се не вільно, сказала зачудовано: „Якік
їх „російські“, що ви маєте „російські“ не хочете ви-
стити до себе?“ На се дісталася відповідь, що Се-
стри не є „російськими“ українськими, та що не то
„російські“ жінки, але і українські не можуть
вступити за класуру.

Сей шпитадії був приміщений в будинку
з якою б не більш. Одеса вибрала ся до Сандора.
Не від річки буде згадати тут, що Сестри мусили
варити хорам. Сирера обіцяла комісаріантши
такі платити, але описів платити чим раз рід-
ше, а вкінці при відвіді „забули“ зовсім запла-
тити.

Зраз по тім прийшли війська і заняли будинок на касарню. Се були сапери!

Адютант полковника, якийсь російський
граф, рівно ж дуже заинтересувався школою.
Переглядав звіти не лише з гімназії СС. Васи-
льчиков, але і інші з чужих гімназій. Переглядав
також школіні звіти і каталоги. Другий, якийсь
резервний офіцір, по авансу мирний судія,
переглядав звіти, заявив, що звіти зовсім
подобають ся Йому, лише за багато в них
католицизму і українства.

Митрополит заявив, що осідком генерала
губернатора Дорошенка є Київ. Генеральним ві-
карієм іменував митрополит перед своїм виїздом
о. Цегельського. Ген. губернатор затвердив імен-
овання. Ректор львівської семінарії о. Бодян
бажав поїхати до Львова.

Перед уступленем Бетмана- Гольвега.

БЕРЛІН (Ткб). В кругах добре поінформа-
мованих уважають становище канцлера зовсім
західним. Зміна положення наступила наслідком
рішучого становища нашого лібералів і осе-
редка проти канцлера.

БЕРЛІН (Ткб). „Lokalanzeiger“, який появив
сі анов, доносить, що наші ліберали ухвалили
резолюцію що змісту, що вважають
край нерозвязаною, як довго Бетман Гольвег
остає в уряді. Ся фракція бачить в Його
особі перешкоду до заключення миру. Тільки повний член може найти вихід з та
першої кризи.

БЕРЛІН (Ткб). Вечірні дневники доносять, що з цілою певністю треба припустити, що ді-
місія канцлера буде принята.

БЕРЛІН (Ткб). В парламентаріях кругах,
які вважають уступлене канцлера позитивним, не
чуті нічого позитивного про Його наслідника.

Німецький парламент

БЕРЛІН. (Ткб.) Відбулося позне засідання
німецького парламенту, на якім полагодлено
шиль ряд менше подібних предложений. През.
Кемпф визначив що в іншіх умовах наразі
є неможливе визначити речене слідуючого
засідання. Пригорючено президентові скликати
слідуюче повне засідання, як тільки відносини на
се візвольять.

На тім замкнено засідання.

Зайдомлене російського штабу.

3 11. липня.

В напрямі Долини наші війска гнали дні
10. с. м. без перерви побитого армією ген. Кор-
илова неприятеля на фронті Єзупіль-Ста-
миславів Богородчани. Коло полуночі наші
хоробрі війська під командою ген. Черемі-
сова заняли місто Галич і перекинули передні
сторожі на лівій берег Дністра.

Під кінець дня дійшло наше військо до
долини Лімниці на фронті устя Лімниці-
Добровільна і по короткій боротьбі пере-
кинуло передні сторожі на лівій берег Лі-
мниці, займаючи села Блудники І Бабин.
Наше військо наступало на фронті Богородчани-
Солотвина і зломило опір неприятеля та ці-
шло до лінії Посіч-Лесівка Космач. В часі біль
своєго дня полонили ми понад 2000
людей і здобули близько 30 гармат. Загалом в
3 днівних боїх в дніах 8, 9 і 10 липня в напрямі
Долини полонили ми понад 150 офіцерів і 10 000
жовнірів та добули близько 80 гармат, між ними

Сапери займали гімназіальний будинок че-
рез щілу ампу. Відбували вправи на коридорах
і у великій салі на другому поверсі. Вправи від-
бували сі серед прокопів та уличних слів так,
що Сестри мусили аж протестувати проти цого.
Ta се не багато помогло. Поодинокі відкладі
вмішували сі дуже часто. Іх по черзі висилали
на фронт, а на іх місце приходили інші. Гово-
рили про себе з великою певністю і ждали з
дня на день на здобуте Перемішль. Між про-
стими жовнірами удержувалося новір, що Пе-
ремішль боронить якесь інша сила. Ті, що
їшли від Перемішля, йшли моз на неминучу
смерть.

Офіцери отворили професорську бібліотеку
і брали книжки до читання. Із тих книжок не
пропала ні одна. Та заслуга в т.м Сестер, які
дуже дбали про се, щоби читачі зберегли про-
читані книжки.

Між орієнтованою був один канісан з роду
Москалі і православний, з матері Польки і ка-
толички. Він нерваз заведував розмову зі Сестрами
їкі кінчили сі завсіть самим, а саме, що
гімназія під покровом Митрополита гр. Шеп-
тицького виходить зі школи між місцем
„Малопінки“ та ворога православія і царату.
При кожній нагоді тикає „малопінським“ і за-
хопляє як найторжественніше, вкладуючи на ці-
сарський портрет, що все вісім в канцелярі,
що: „Сей же тут міколи не вернє“. На чевну
узвагу Сестер, що він ще що скінчил, від-
кладав в лоту. Казав, що Українці мусать
бути злим народом, коли їх не любить царське
правителство і з іронією питав: „А кілько-
вас?“ Сестри відповідали: „Трійцю, п'ять
мільйонів“. Понувши таку відовість, він вів в
роках сльози і кричав: „Хиба тисані“. Зі
Сестрами говорив звичайно по кольськи. Коли
відходив в поле, прийшов відправити ся. При
відправленні сказав: „Ви характерний народ, що
не хочете молити ся за царя, бо коли би ви

12 тяжких, крім цього велику скількість нових крісів, інженерського матеріалу та іншого
Вірою на фронті значініший артилерійський
огонь в напрямі Золотоноша і на південній
Бережан.

Митрополит Шептицький про революційну Росію.

СТОКГОЛЬМ (Ткб). Митрополит гр. Шеп-
тицький привів кілька дневників, які від-
зував про враження в побуту в Росії. Розміти
взяли митрополита спершу до Курска в зону
до Нижнього Новогороду, а відтінок від Курска
де митрополит оставав під найстеженнями
поліційним дотягом. Мешкав в дуже високі
комнаті разом із сторожою, від якої від-
тікав тільки власна. Також лихо було жити
митрополитом в Ярославі, де не міг з никим
говорити. Дім, в якій мешкав, був окружений
поліцією. Одного днів залишивши митрополит
їх, що жандармів нема біля дому. За
днів прибули до митрополита приятелі з вій-
ськовими, які відбулися вже без сторож. Після
днівника „Dagens Nyheter“ митрополит видав
відповідь, що в Росії замінє силує багато
миграції. Вигляди на життя «дуже добри», але багато
багато не управлено. Не можна сказати, що
більшість російського народу не був здібний сам
зробити собою. Росія мусить перебути через
трускі, але здібність правителства і робітництва
залишила свої погляди, то прийде до постійного
спору. Напружене є дуже велике. Гарні сили
в депешах привезені тільки для загарбнів. Мит-
рополит думав, що Росія може перетворитися
в з'єднену державу на взір Німеччини. Успіхи
українських національних осад вже почали
розлити в тій напрямі. Що до з'єднаного
настрою заявив митрополит, що він дуже
малій. Великі Англії провідники побоювалися, що при з'єднанні
окремого мира з Німеччиною прийде
тільки до війни з західними державами, зок-
оже з Японією і тому ведеться до з'єднання
з осерединами державами, хоч атомські про-
війною велике.

Наради Українців, Чехів і пе- денних Славян.

Відень 12. липня 1917.

Вчера відбулися спільні наради У.П.-
Чеського Союза і південно-слованських
Згадані партії рішено поступати спільно і в
ституційній комісії, брати участь в II нараді
уможливити вибір підкомітету.

молилися, що робили би се зі страху, і з
переконання.

Військо займало гімназіальний будинок
до упадку Перемішля. По упадку військо ві-
шло і волишило сі тільки сторожа, заснованої
сімома жовнірів. Так було вже до самого ві-
ділу.

В тім часі прийшло сі Сестри звести що
боротьбу з „Народним Домом“ і „Общество
руссих дам“. Щоби устеречи будівлю пасаж
вим приміщення в міні шкітала чи касарі, в
тільки Сестри Василіянки отворили двері
після. Та проти цого запретувало „Общество
руссих дам“, заявляючи, що в будинку буде
приміщення „Пансіонъ русскъ звѣзда“, що від-
під у нім буде спочивати не в руках ін-
стор Василіянок, а в руках „рускіх дам“. О-
стри робили всікі старання, щоби в будинку
зупинити це „пансіонъ русскъ звѣзда“, та
пронаде цій будинок.

Чимало клопоту сприяли Сестри з
Літинським і Сестрі „Народного Дому“, які
заявили, що Сестри міслили усе крім
таза, яку забрали із церкви при будів-
ництві тієї, коли „Народний Дом“ відкрив
місце. Сестри Офранди сі тим, що від-
вітали з відомістю церковного братства
„Народного Дому“ і віддали цілу сирову
рішена Ординаріату. Тут після сирізу і
руки Б. Дмитро Яремко. Він бачив, що
нічого не віде і тому став сі сирізу, що
лічти як шайтане, а Сестри хвалили
їх тільки як привілеї, але відібрали сирізу
їх, а тоді прийшли пані і соратники пані
ї заради Його старанням віддали сирізу
волічі.

Українські війска проти оффензиви.

СТОКГОЛЬМ (Теб). „Stockholm Tidningar“ доносить: Війска на Україні відмовили участи в оффензиві. 5000 жовнірів обіцяли великий зе лляничий дворець в Києві і старалося спонукати інших жовнірів, щоби не відходили на фронт.

В справі вміри австрійської конституції.

Відень, 12 липня 1917.

На думку провідника єврейського національного союза наради конституційної комісії будуть вестися на такі теми:

1) Справа утворення організації для національної автономії в межах поодиноких коронних країв з відрізком державної єдності.

2) Зміна конституції в демократичному дусі.

3) Реформа адміністрації та порішене явищеві питання.

НОВИНКИ.

Львів, 13 липня 1917.

— Недільно число „Діл“ вийде в збільшенні обсягу. Се зробить редакції можливими подати українській громаді більших розмірів і величного сучасного і історичного інтересу документ з недавніх днів місцевого підсму українського селянства на закордонній Україні.

— „Українська республіка“. Статю під сим на головоком з під пера п. дра Костя Левицького принесла очорашна рашіцна „N. Fr. Presse“. Стаття написана з нагоди (трохи за лаконічного) телеграфічного донесення з Києва про організацію політичних секретаріятів „Української Центральної Ради“. Правнагавши засноване української республіки, наче факт доказаний, і розглянувши обставини, які могли зложитися на приведене такого факту, шан. Автор пояснив кілька дат про особу і житіє голсови секретаріату Владимира Врніченка. День раніше з'явилась на ту саму тему (на наш погляд трохи за скоро, в кождій разі перед приходом більшого трохи до кладніших відкритів) в „Reichspost“ вступна стаття п. Калиновича.

— Поворот Митрополита. П. д. р. Стефан Федак одержав зі Стокгольму такі депеші: З австро-угорського посольства в Стокгольмі: „Митрополит граф Штетицький іде зі Стокгольму через Гамбург, Швейцарію до Риму; рече не від'їдуше не відзначений“. Від п. Мезцинського: „Ексекуція іде з початком сійдуючого тижня через Берн (Швейцарія) до Риму, Болонії і Гродзіжською прямо до Львова“.

— Вражене російської революції. Панка Ірина Лежогубська одержала від положеної У. С. С. панни Степанівної з Ташкенту ось який листок, датований 9. ст. ст. цвітня с. р.: „Ірино! Велика настала хвиля. Раби народи промовили. Про несла ся українська пісня по улицях Пет. і Кв., замайли синьо-жовті прапори і в руках Богдана опини ся земель булави врапор в написом: „Вільна Україна! Чи не чусь, як по обох боках кордону вдарив один великий двій, здійснила ся велика мірія, словнили ся слова: Ще вчора були ми раби і голови у них хилили; сьогодні, після боротьби, ми вільни, горді, і не сили. Чи чусь Ти ся велику хвілю!?!“

— Українські матроси за українізацією частин балтійської флоти. „Київська Мисль“ в ч. 9 н. ст. червня доводиться з Петрограду, що матроси Україні піднесли жалісне в ім'я рісності і братерства обидвіні всіх матросів Україні для спільноти служби у флоті на едім із кораблів балтійської флоти, от хребти на торпедовці „Україна“, Гельсінфірські Ради засудили армії флоту. Йдуть на зустріч домаганням Україні і відмінною їх домаганням, встановлені під трикотами жалісні Україні перед командантам балтійської флоти. — Ф. К.

— Нова українська середня школа у Полтаві. „Київська Мисль“ в дня 9. н. ст. червня довоєнна з Полтави, що на наїзьничих зборах по-віткового земства рішено школу ім. Котляревського перевінити на середню школу в українською мовою викладання. — Ф. К.

— Український поцілістичний клуб „Праця“ у Петрограді. „Київська Мисль“ з дня 27. н. ст. має доносити в Петроград, що там відкриється перший український клуб під назвою „Праця“, який поставив собі за ціль пропагувати соціалізм і автономію України. — Ф. К.

— Головний Відділ „Союза Українок“ звертається з зазивом до філій і кружків „Жіночої Громади“, щоби на підставі ухвали загальних зборів з 21. лютого с. р. перемінити назву проспівництва на філії і кружки „Союза Українок“. В тій цілі треба скликати загальні збори агліядною складини членів, певдоміні их про зміну назви товариства, як також про зміну кількох § § статута, а відтак повідомити о тім ц. к. місцевій владі (старості і поліцію). Головний Відділ пише на жадане відпис протоколу з загальних зборів з 21. лютого с. р. з зміною статутів, як також уділити всяких потрібних інформацій. Крім того просить всі інші жіночі товариства у Львові і на промінці вступати в члени „Союза Українок“. При нагоді повідомляє рівнож Головний Відділ, що має адреси школ домушнього господарства, які на жадане вишиле інтересованім. — Евгенія Макарушевська, голова. Марія Саламанчук-гана, секретарка.

— Увільнене дра Крамарика І дра Рашина. Бувши пости дра Крамаржа і дра Рашина вийшли оноді на волю з військової вязниці в Мілдердорф. Одночасно увільнено секретаря діловника „Народні Силы“ Черніків, який відбував кару в Араді. В Палаті послів обговорювало житво приятия, якого пішов дра Крамарж на двірца і на дорогу з вязни.

— На першу відомість, що парламент ухвалив прагматику для учителів школ середніх, жертвує цілу підвішку мої платіж за липень і серпень с. р. в половині на фонд ім. митр. Шептицького а в половині на езакуваннях в Самбірщині. — Ф. Годічук, учит. гімназії в Самборі.

— Дозвіл на виїзд предметів поживи зі Львова. Цертифікати на виїзд предметів поживи зі Львова видавала досі команда міста. Тепер такі до зволи буде видавати львівський магістрат.

Нові книжки і видання.

Александер С. Пушкін. Драматичні твори в перекладі, з предискою та поясненнями дра Івана Франка. Всеукраїнська бібліотека ч. 4, б. Львів, 1917. Ціна 3 К.

Володимир Гнатюк. Народні новелі. З о браздами Володимира Кооринського. Львів, 1917. Накладом україн. видавничої спілки.

ЛІГЛІ ГОЛОВАМИ

Омелян Заплинський, ученик IV. класи гімназіальної, помер дні 25 червня с. р. в пісарським ювелірним шпиталю у Відні в 16. році життя. Покійний ісходив зі Станиславова, та був сином емер. професора учительського семінарія. Коли м. в 9 літ, відбула ся в хвіті, де він мешкав, поліційна ревія, що тоді було. Й по інших місцях: власти гляділи за організацією учнів середніх шкіл. Очевидно, під нічого недозволеного не відійшло. Пок. Омелян, тоді ще дитина, описав тоді гумористичним способом свою ревію в „Діл“ надрукувало той опис. Покійний був весело відчав, бистрий та повен ініціативи. Тож Й не думає, що не було для нього місця в станиславівській бюрократично деспотичній гімназії і він, уроженець Станиславова, мусив тиняти ся — як і багато других станиславівських учнів, по інших місцях: Вижнік, в часі війни в Городенці, здалася під дому, бу давати по станціях. І се перша причина Його ранніє смерті. Там став він відразу одним з найкращих учнів, любимцем професорів та товаришів. Тоді надійшла до пласти, який був, у прочоту війни так поширився серед шкільної молоді, — брав участь у деяких пластивих прогулках, та в уздовжуванні шкільних концертів. В часі війни він, та формозамік стрілецьких рядів, бажав вступити туди разом із братами, але для нього — тоді трипіділтільного хлопця, було се мемоюше. Його цепріните. Без «гляду на се», робить він безнастіні заходи, щоби дістати ся в поле і йому се маконечь удаєть ся. Як У. С. Стрілець, повніть службу в сотні Сушка, бере участь в Сміяхі, віддержує кілкома нахоротами сильний артилерійський «гак», добуває собі відзнаку працівницького сотника Сушка, та тоді ще чтаря, Петра Франка. Був тоді наймолодшим Стрілецем. Однак, з огляду на малість, не міг добути дозволу команди, останніх ся постійно в позі. Хот і поза окопами, піднімає гарячо пільгисті Стрілець у всіх напрямках. Для пояснення додати треба, що ся був час, коли євреї з 5. падолиста ніхто нас і не наївся ся, коли У. С. Вій ко, як і пізь Українська суспільність в Галичині, мали одиноку «гак»: за віку цієї і усім способами відрізували ніхів на Галичому пісарським Війс, які після загляду українському національному житю, віхідчевати ненавистю за ненавистю. Тоді пок. Омелян, як Стрілець, зробив школу операций пісарських Війс, перетворюючи аспіранчу комунікацію поїздів

Станиславовом та Стриєм саже в ту хвілю, коли під Стриєм рішаль ся важка битва царської армії з військами генерала Лінгаєнса. Сей ачин, що вимагав неаби якої відваги й зручності, зробив той „яскравий хлопчик“ з візкою ініціативою, бажаючи прислужити сиїльний світ, а до помочи взял с. б. одного школінго та варіша. Такі факти як отсєй — а будо іх більше під той час — мали м. и. ще й тезауру, якої відкриваючи неприхідність українського населення, спонукаючи націть царську Росію до того, що починала числити ся з українським народом та що зміняла вже тоді в деякім поведене супротивного.

Ще перед тим був пок. Омелян як „підозрій“ кілька разів арештований царським урядом, почував, то на студеній долішні тюрем, то сядачи на кріслі в канцелярії „начальника уезда“. Хотіли тим способом добути від нього якесь візянин. Грозили смертю — не помогло; хотіли Його перекупити грішми — висміяли їх. Не маючи ніяких доказів, мусіли їх устити. Та від часу останнього епізоду, царські влади таки роздали Ефільта в ос. б. одного учніння в села Ямниці, і тоді треба було пок. Омелянові без устякти крити ся. Облава на нього відбулась дніми й ночами. Всі ж таки царські служби не дістали Його в руки; мусіли здогодити ся з тим, що уважали Й вивезли в Росію Його брата, Маркіяна, також колітного хлопця.

Однака ті часи, невигоди в полі та в тюрмі також причинялися до розвитку в холодачім організмі тажкої недуги серця; коли ж ще додушила ся недуга легких, тоді пок. Омелян мусив перервати знову шкільну науку в Перешибиши, та не вставав більше з ліжка. Нездужав довгих вісім місяців. Лежав в шпиталі в Гілнді. Відлії, що про те тільки І думав, щоби скорше подужати Й поспішили в ряди, де бореться У. С. Війско. Розказував безліч подій зі стрілецького життя, які переживав, або про які йому розказувано, так, що з Його оповідання (а пам'ять мав незвичайну, як і паромісні), можна би скласти літопис лекотрих періодів діяльності У. С. С., збереже у нації в іменемі подробиціан. Влучно характеризував кожного зі старшин. Придав собі нечуване, як на Його вік, значе всіх воєнних справ. Райвся до життя — а коли кілька днів перед смертю зрозумів, що нема йому виходу, стався незрушимо спокійний і так само спокійно заснув на вічні. Спочив у Відні на Центральній кладовищі, недалеко могили Ярослава Весоловського. В. Я. п.

ОПОВІСТКИ.

Субота, 14 липня 1917.

Ніч: греко-кат.: Косин і Дак — римо-кат.: Бонапартур.

Завтра: греко-кат.: б. Н. по С. — римо-кат.: 7 Н. по З.

Український Народний театр Т-ва „Бесіда“ у Львові під управою К. Рубчакені. Сцена Т-ва ім. Лисенка при ауд. Шашевиця ч. 5.

В неділю дні 15 липня „Огії Іванової Ночі“, драма на 4 дні Г. Зудермана.

В приготованні: „Партачі“ і Запорозький Клад.

Білети раніше набути можна в „Народній Торговлі“, в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7½, вечером. 1—2

3. Труда“. Паночки, що укінчали семінарію зг. видільну школу, можуть в часі ферії заробляти штitem в наших робітнях. З олошеним приймаемо від 4—1 год. щодня — Дирекція.

Старшина У. П. Краужка в Жолкві розчинується конкурс на приняття учнів до селянської бурси на шкільний рік 1917/18. Услідів прийняття: 1) Місячна оплата, з гори платна, 25 К.; одноразове виплате 10 К. (на ліквітар і бібліотеку). Здійніші і дійсно угорі учні можуть відмінко дістати знизку. Управа бурси прийме заплату також в натураліях через дзвін барбакон, капусту, бураків, мухи фасолі та інш. 2) Батьки (опікуни) мусуть бути членами Українського Педагогічного Кружка. 3) Батьки (опікуни) мусуть підписати декларацію, що через весь рік будуть точно і з горю що місцічно виплачувати назначений квоту. 4) Кождій учнівській при зголошенню до бурси мусуть мати лижі і біле своє. Крім цього 1 пару ліжочок, 1 пару ліжок (більших), 1 пару візок і один плаский столівий ніж. 5) За питомих платити ся в бурсі за кождий місяць з гори, без откладу на се, в котрім дні місяця опустивши він бурсу. 6) В часі Різдвяних і Велкодніх Ферій всі питомці мусуть беззупінно розійтися ся з бурсу опустити. 7) При вступі до бурси питомці піддадуться лікарським оглядам. Подані о приняття звісомтре в міру погреби в сидозітці убожеслава і шкільне з задученем на відповідь марки належить слати найдальше до дні 1. серпня с. р. на адресу: Старшина Українського Педагогічного Кружка в Жолкві. — За Старшину Кружка: о. Ст. Більський, голсва, Осип Пеленський, секретар.

Лист від пропозиції

Чи можемо з'орієнтуватися?

Початок липня 1917.

Українська суспільність наїшла ся під час страшної війни у військово тяжким, невиснім положенію. Території, котрі залишилися українськими народом, виставлені на тяжкі знищенні наслідком воєнних операцій, а українська суспільність опинилася в лабіринті, де гої з'орієнтувати ся, в ході призваних, запевнень, приречені, обітниці, до котрих дійсність стоять в яркім контрасті. Се і причина, що перед українською суспільністю став питання: Чи можемо з'орієнтувати ся?

Приїшла інвазія і знову повторила ся та сама історія. «Мазепинці, австрофіли, арадники», я в тим змушені над нашим народом. І питання ся сама себе українська суспільність: «Кого властиво ми зраджуємо?»

В такій атмосфері пережило ся рік цілій. Треба було геройським ділам наших стрільців, українських полків, треба було подиву гідної, за те все що було, жертвенности і привязані на роду до держави, щоби те марево підозрінь бодай усунути, алагідніти Таллергофу

І приїшла призначені, запевнені, обітниці. Та однак дійсність стакала в контрасті до сьогоднішнього. Змінила ся особа германічної красової адміністрації, та систем остав той сам, що в початку війни, як се відчула наша суспільність зараз по повороті своїх.

Мимо тої дійсності надійшли народні заступники через українську пресу успокоювали народ, запевнили обіцювали, відбираючи самі обітниці. Приїшли події 5 липня 1916 р. і пока зали ся самозубані.

Коли події на закордонній Україні захопили уми і серця українських громадян, зайшли і на австрійський Україні події, котрі приковують і тут увагу. Скаликою народних заступників до участі в державному житті. Числячи ся певно з подіями на Україні, поспівали ся знову призначені, обітниці, запевнені.

Центральні органи запевнюють про рівно правдивість, справедливість, признають, обіцюють, а дійсність нині — се якраз що протиє. Парламентарія репрезентація і представителі наших центральних організацій успокоюють суспільність, радять з жалобами в судові надзвичайні суди до властей. Народ вірить, спішить з жалобами,

Мимо геройських діл наших жертв, ми тежких жертв нашого народу, мимо привязані до держави, нині що падуть слова в парламенті: «За мало всі видали», в пазді панів архієпископа Теодоровича каже, що заради держави зради звертається ся лише проти українського народу. Sapiens lat! Від марева підозріння, о зраді, наша суспільність не увірнула ся ще нині.

Та серед того всіго, серед сего лабіринту, хасту призначена, запевнені, обітниці, чистого самообману, коли тежко з'орієнтуватися, почали відхищувати своє питома, українська орієнтація, визираючи чужу. Марево підозріння — марево Таллергофа не зникає в овозду, але серед сего розумна орієнтація бере верх.

— сънний

НАДІСЛАНЕ.

Красний адвокат

Д-р ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ
веде кінціларію у Львові
при вулиці Німецькій ч. 6.

Відповідь за редакцію Д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙНО.

КРІВАВОГО РОКУ
ілюстрований альманах на 1917 рік

ЗЛАДИВ

ЯРОСЛАВ ВЕСОЛОВСЬКИЙ.

230 сторін.

55 ілюстрацій.

Більша новелі «МАРІЯ» Василя Стефаника.

З посмертної теки «ДВІ ЧЕТИ» Івана Франка.

Що є в книзі:

Стр.

Д-р Кость Левицький. Наші визволені	17
З посмертної теки Івана Франка. Дві	27
Чети	28
Василь Стефаник. Марія	42
Ст. Рудницький. Вічна та наука	46
О. Кобець. Кріаві пламі. Пова труп то-	49
варіша	49
С. Л. Історичний розвиток територіальних	51
відносин тепершньої Галичини в Володя-	51
мирі	51
Володимир Темнинський. Загаліна	57
Українська Рада	87
Ю. Миськевич. Листівка	91
Д-р І. Крип'якевич. Холмські гості у	95
Відні	105
Опіка над виселенцями	106
Маріїка Підгірник. Чи тобі ніжаж?	106
Д-р В. Шурат. Патріарх віденських ка-	106
карівників	106
К. Л. Ваплати за воєнні чиннітби.	109
Д-р Юдекс. Таллергоф	111
Д-р І. Крип'якевич. Український князь	118
з австрійським престолом	121
Ст. Чарнецький. Івано-Івано	121
Україні та російського воєнного губер-	122
натора Львова — Шереметєва. Із записок	122
очевидця	127
Андрій Жук. Селюк на велені України	127
Н. Даниш. Українські школи у Відні	130

Маріїка Підгірник. Стрілець	Стр.
оконна	оконна
І. Чернявський. Наше державне зако-	141
нидство в часі світової війни	144
Д-р В. Шурат. Гр. кат. парохіяна ве-	157
ка ся. Варвара у Відні	157
В. Стефаник. Перша твір Лесі Март-	161
иниця	166
Теодор Бобуй. Переїзд	170
О. З. Український Жіночий комітет помоче-	176
раннім	176
Українська Бесса Управа	176
Заломогорський комітет Христія Геральда	180
для Галичини і Буковини у Відні	180
Таврел. Лебединан пісною ізокса	181
Василь Даїковський. Кріаві біл	182
Ол. Петрофі — із. Гаврілюк. Еду-	183
gondola!	184
Гр. Микетек. Куди звертати ся в спра-	184
вих положеннях, як сасіях, гаєніх Губи-	184
тах.	184
Краве Товариство господарське «Сіль-	188
ський Господар» у Львові — Екс-	188
поплатура у Відні	188
Іван Крип'якевич. Волинські школи	208
Д-р Енгель Одесинський. Д-р Енгель	211
Озарменіч як народний діяч из прації	217
Володимир Лисій. Відомі прачини	221
для інспекторів	221
Маріїка Підгірник. Коба	244

ЦІНА З КОРОНИ — порт 20 сот. — поручено з К 55 сот.

Замовляти: „НАРОДНА КАНЦЕЛІЯ“ Wien VIII., Josefstadtstrasse 43. I/8

Всіляким обертано — тільки за готівку.

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Мільна Турчин з Лисця старого, пок. Богородчани, вшукав мужа Йосифа Турчина, котрій служив та-

ред роком при полевій начальницерії. Хтоби звів що в

ним стало ся, прошу о ашаджі ся. Мільна Турчин у П.

Урядівського в Dzikowie поща Tatboerzeg. 491 2-2

Оголошення.

Молодий № 25 учитель народній, власник реаль-

шості в місті, бажає працювати в школі

матеріально-технічної та молодої інтелігентської панічкою.

Рік трактується серйозно, дислекцію ручать словом, о-

саг вимагання. Анонімів не принаджає ся. До Адмі-

страції „Діла“ під „Сер оник“.

492 5-5

АДРЕСА: Hauptkasse der Zentralleitung
der Ukrainischen Legion
WIEN, VIII. LEADERGASSE 20

>>>ЧЕКОФЕБ-КОНФ: 02-28-00-00

>>>ПРОСИМО НА СЮАДРЕСУ 444

>>>СЛАТИ ЛІСТИ І ЗАТКИ 444

>>>НА СТРІЛЕЦОНГ ЦИЛИ 444

25 ?

КОНКУРС.

Дирекція Жіночої Спілки промислові

„Труд“ у Львові, ринок ч. 39, оголошує отом

конкурс на принятие учениць на науку крою

і шить біля та суконь.

Наука триває три роки, з того один рік у

відділі біля, а інші у відділі суконь.

Крім заводової науки шить і хрою учи-

ється учениця в вічінних годинах предметів

теоретичних, як: релігії, української мови, сти-

лістіків, промислових рахунків, товарознавства

і заводових рисунків.

Високе 4 К; шільга оплата 6 К. місячно.

За курс крою біля оплачують окремо уч-

ніць 25 К, за курс крою суконь 50 К.

З поданем о приняті, або при зголосовані

треба предложить метризу на доказ скінченно-

14-го року життя, поспідне шкільне свідчення

(байди пожінні народні школи) і посадку до

здоровія.

Всі учениці мають вписати до краївської

корпорації (оплата К. 6-20).

Оголошено згадані опікун мусить бути членом

Товариства „Труд“ (уділ 20 К, високе 2 К.)

На бажані можуть знайти замісцеві учени-

ці приміщені у дівочій бурсі Спілки „Труд“

і додержать відповідну опіку, здоровий хар-

ї і лікарський догляд за зложені одноразового

датку на інвентар в сумі 10 К і за окрім цієї

доплатою по 10 К. місячно.

Учениці, поміщені у бурсі Спілки, будуть

увільнені від окремої доплати за курс крою.

Всі учениці обов'язані до правильного ко-

ридання в науки, а наслідок самовільної від-

ї платити за цілій пропущений час.

Бувши учениці повинні перед появою

принятим вирівнати всі залегlosti.

ДИРЕКЦІЯ.

497 2-3

З друкарні „Діла“ Львів, Ринок ч. 10.